

המאור הקטן וחיברו עם היכל אהבה רבה שהוא החסד דאצילות. **וְעַל דָּא מִית בְּאַהֲבָה** ועל כן זכה למות באהבה על קדושת שמו יתברך, **וְנִפְק נְשִׁמְתִּיהָ בְּהַאי קָרָא** ויצאה נשמתו בפסוק זה (דברים ו) **וְאַהֲבָתָּה** שיצאה נשמתו בהיכל אהבה שבו פרשת ואהבת. **זִכָּרָהּ חוֹלְקִיהָ** אשרי חלקו שזכה לכך.

אלישע נאחז בגבורה באש וקיצץ בנטיעות ופגע בס"א ונמנעה ממנו התשובה **כָּל אֵינּוֹן אֶחְרָנִין**, כל אותם שלשה תנאים האחרים **נְחָתוּ לְתַתָּא כָּל חָד וְחָד** ירדו למטה כל אחד ואחד להיכלות שבעולם היצירה במט"ט ששם הוא עץ הדעת טוב ורע, **וְאַתְעַנְשׂוּ בְּהָהוּא יְסוּדָא דְנְחָת לְתַתָּא** ונענשו כל אחד בחלק שנאחו בו למטה. **אַלְיִשַׁע נְחָת לְתַתָּא בְּסִטְרָ שְׁמַאלָא דְאִיהוּ אִישָׁא** אלישע ירד למטה ונאחו בצד הגבורה שהוא האש,

### אור הרשב"י

ממיתה. (ועי' בשיטמ"ק בכתובות שם מהרא"ה והר"ת ע"ש) וי"ל בזה עפ"י מש"כ בשו"ת מהר"ם בן ברוך החדשות (סי' תקיז) בשם מהר"ם. דאדם שגמר כדעתו למסור נפשו על קדוש ה' אינו מרגיש כלל המיתה, וכ"ה בתשב"ץ (סי' תמו) וביוסף אומץ (סי' תפב) ע"ש וע"ע במגדל עוז ליעב"ץ (אבן בוחן פנה א אות כו) ע"ש היטב. ולכן מובן דיסורים קשים ממיתה דבמיתה אין יסורים כלל וכנ"ל. ולפי"ז י"ל במש"כ לעיל דיסורים הם חצי הנפש והריגה ממש היא כפולה ולכן כתיב בכל לבבך וי"ל.

ר"ל הריגה ממש, כי היסורים נקראים חצי הנפש. ובהריגה יאמר בכל נפשך ע"כ. והיינו כי המקבל על עצמו יסורים למען שם ה' זה חצי הנפש. והריגה ממש על קדוש ה' זהו – בכל נפשך וכן הוא בפי' הטור הארוך שם ע"ש. וי"ל עוד, דבנמ' כתובות (לג ע"ב) מבואר דיסורים קשים לאדם יותר ממיתה, ולכן אחז"ל שם: אלמלי נגדוהו לחנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא, ור"ל שלו היה להם יסורים היו עובדים לצלם ולא עומדים בנסיון, אך למסור את נפשם לא היה קשה להם כך ומסרו נפשם. ומבואר כנ"ל דיסורים קשים

וְנָהִיתָ בֵּיהּ וְלֹא סָלִיחַ [צח] וירד בו ולא עלה כי נתדבק שם בגבורה של הסט"א

## אור הרשב"י

ואיטריד ההוא גברא [על עצמו אמר] מההוא עלמא [הואיל ונפרדתי מהעולם הבא], ליפוק ליתנהני כהאי עלמא [אצא ואהנה בעולם הזה]. נפק אחר לתרבות רעה.

אשכח [מצא] אחר זונה, ותבעה לזנות! אמרה ליה אותה זונה לאחר: וכי אטו לאו אלישע בן אבויה את, ששמך יצא בכל הארץ?! עקר אחר פוגלא ממישרא [צנן מן הערוגה] בשבת, ויהב לה [ונתן לה], כדי להראותה שעובר הוא על איסור מלאכה בשבת. אמרה אותה זונה: אם כן אחר הוא, כלומר: יצא לתרבות רעה! שאל אחר את רבי מאיר לאחר שיצא לתרבות רעה אמר ליה מאי דכתיב גם את זה לעמת זה עשה האלהים אמר לו כל מה שברא הקדוש ברוך הוא ברא כנגדו ברא הרים ברא גבעות ברא ימים ברא נהרות אמר לו רבי עקיבא רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא רשעים ברא גן עדן ברא גיהנם כל אחד ואחד יש לו שני חלקים אחד בנן עדן ואחד בגיהנם וזה צדיק נטל חלקו וחלק חברו בנן עדן נתחייב רשע נטל חלקו וחלק חברו בגיהנם אמר רב משרשיא מאי קראה גבי צדיקים כתיב לכן בארצם משנה יירשו גבי רשעים כתיב ומשנה שברון שברם שאל אחר את רבי מאיר לאחר שיצא לתרבות רעה מאי דכתיב לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז אמר לו אלו דברי תורה שקשין לקנותן ככלי זהב וכלי פז ונוחין לאבדן ככלי זכוכית אמר לו רבי עקיבא רבך

[צח] בנמרא חגיגה טו. אחר קיצין בנטיעות עליו הכתוב אומר אל תתן את פיך להטיא את בשרך, מאי היא, דחזא [ראה] אחר כשעלה לרקיע למלאך ששמו מיטטרון, דאיתיהבא ליה רשותא חדא שעתא ביומא למיתב ולמיכתב זכוותא דישראל [ניתנה לו רשות לשבת שעה אחת ביום, כדי לכתוב את זכויותיהם של ישראל].

נכנסה בו באחר רוח של כפירה, ואמר: הרי גמירא [קבלה בדינן] היא דלמעלה בשמים לא הוי: לא ישיבה, שאין מי שיושב שם מלבד הקדוש ברוך הוא, ולא תחרות, ולא עורף" [ושבכל צדדיהם של המלאכים יש להם פנים], ולא עיפוי [עיפות]. ואם כן, האיך מיטטרון יושב?! שמא, חס ושלום, שתי רשויות יש בשמים, ואין מיטטרון מלאך, אלא הוא אדנות אחרת, חס ושלום. מיד אפקוהו למיטטרון, ומחיוהו שיתין פולסי [מכת מקל, רש"י] דנורא [הוציאוהו והיכוהו בששים מכות של אש]. כי אמרו ליה למיטטרון: מאי טעמא כי חזיתיה לא קמת מקמיה [כשראית את אחר לא קמת מפניו], וגרמת לכך שיטעה לומר: שתי רשויות יש ח"ו. ואיתיהבא ליה רשותא למימחק זכוותא דאחר [ניתנה רשות למיטטרון למחוק את זכויותיו של אחר], על שקיצין בנטיעות. יצתה בת קול ואמרה: שובו בנים שובבים, חוץ מאחר! שהרי ידע כבודי [שנכנס לפרדס] ובכל זאת מרד בי. אמר אחר: הואיל

והפריד בין אש הגבורה של המלכות לבין אש הגבורה דו"א וגם לא העלה את אש הגבורה דמט"ט למעלה לאצילות להורות שהוא מונהג על ידה אלא אמר שההנהגה היא על ידי מט"ט עצמו וכביכול יש שתי רשויות ובוה קיצץ בנטיעות, **וְאֶעֱרַע בְּהָהוּא סִטְרָא אַחְרָא, דְּאֶקְרִי אֵל אַחַר** ופגע שם בסט"א הנקרא אל אחר. **וְאֶתְמַנַּע מֵיָהּ תְּשׁוּבָה** ונמנעה ממנו התשובה ויצאה בת קול ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאחר, **וְאֶתְתַּרְךָ בְּגִין דְּאֶתְדַּבַּק בֵּיהּ** ונטרד כך משום שנדבק בסט"א, **וְעַל דָּא אֶקְרִי אַחַר, וְאוֹקִימָנָא** ולכן נקרא אלישע ה'אחר' שנדבק באל אחר וכמו שביארנו.

בן עזאי ירד בסוד העפר לבחינה התחתונה וקפצה עליו מיתה **בֶּן עֲזַאי, נָחִית בִּיסוּדָא דְּעֶפְרָא** בן עזאי ירד ביסוד העפר שבמט"ט שביצירה והיה צריך להעלותו בעפר העליון שבאצילות ואז היה עולה למקום החיים שכן בריאת האדם היתה מהעפר, אולם הוא לא עלה אלא ירד למטה, **וְעַד לָא מָטָא לְאוֹקִידוֹ דְּעֶפְרָא** וקודם שהגיע למקום העפר השרוף, **דְּמַטֵּי לְהָהוּא סִטְרָא אַחְרָא** שהוא עפר מצד הסט"א שאינו עושה פירות שעליו נאמר

### אור הרשב"י

ללמוד תורה מפיו אמר לו מאיר חזור לאחריך שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום שבת אמר ליה אף אתה חזור כך אמר ליה ולא כבר אמרתי לך כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר.

לא אמר כך אלא מה כלי זהב וכלי זכוכית אף על פי שנשברו יש להם תקנה אף תלמיד חכם אף על פי שסרסר יש לו תקנה אמר לו אף אתה חזור כך אמר לו כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר. תנו רבנן מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה רבי מאיר מהלך אחריו

הלימוד היומי

"גפרית ומלח שריפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמיח" ובן עזאי לא הגיע לעפר זה אלא ירד לבחינה התחתונה של יסוד העפר הקדוש היורד אל הסט"א, **אֲטַבַּע בְּהָהוּא עֶפְרָא, וּמִית** טבע באותו עפר וקפצה עליו מיתה קודם שירד אל הסט"א והטעם שמת משום שגם המיתה היא מצד העפר כמו שכתוב כי עפר אתה ואל עפר תשוב. **וְעַל דָּא פְתִיב** ועל זה כתוב, (תהלים קטז) **יָקָר קֶשֶׁה בְּעֵינַי יְהוָה הַמּוֹתָהּ** 'מות ה' היא המיתה על ידי יסוד העפר שהוא מצד המלכות שהיא ה' אחרונה שבשם הוי"ה **לְחַסְדֵי** שמת בה חסידי הוא בן עזאי שהיה חסיד ואמרו עליו בגמרא (ברכות נז:): הרואה בן עזאי בחלומו יצפה לחסידות.

בן זומא ירד בסוד הרוח ופגע בפגע רע וניזק

**בֶּן זֹמָא, נְחִית בְּיַסּוּדָא דְרוּחָא** בן זומא ירד ביסוד הרוח והיה צריך להעלותו למעלה לקשרו באצילות אבל לא עשה כן אלא, **וְאֶעְרַע בְּרוּחָא אַחֲרָא דְמָטָא לְסֵטֵר מְסֻאָבָא** פגע ברוח אחרת המגיעה לצד הטומאה, **דְּאֶקְרִי פִּגְעֵ רַע** הנקראת פגע רע כי אינה רע בעצמה אלא פוגעת ברע וממנו מקבל הסט"א, **וּבְגִין כִּדְ פִּגְעֵ בֵיהּ וְלֹא אֶתְיִישָׁב בֵּיהּ** ולכן פגע ברע ולא נתיישבה בו החכמה וניזק, **וְכִלְהוּ לָא אֲשֵׁתִּזְבֵּן מֵעֹנְשָׁא** וכל אלו השלשה תנאים לא ניצלו מהעונש. **וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה** ועל זה אמר שלמה המלך ע"ה, (קהלת ח) **יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ** יש דבר הנעשה על הארץ ואין בו תפיסה והבנה **אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שְׂמֹגִיעַ אֱלֹהִים כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים** יש צדיקים שמגיע להם העונש המגיע לרשעים.

הלימוד  היומי